

REDACTIA Arad, Str. Aulich (Adam) ABONAMENTUL Pentru Austria-Ungaria: pe 1 an fl. 10; pe 1/2 an fl. 5; pe 1/4 de an fl. 2.50; pe 1 luna fl. 1. Scrii de Duminică pe an fl. 2. — Pentru România și străinătate: pe an 40 franci. Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA Arad, Str. Aulich (Adam) INSERTIUNILE: pe 1 linie pentru prima dată 7 cr.; a doua oară 6 cr.; a treia oară 4 cr. și timbru de 80 cr. de fiecare publicațiune. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte. Scrisori nerancate nu se primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Greutățile păcii.

(S.) Cu prilejul morții lui Bismarck s'a vorbit mult despre jertfele ce au adus toate statele pentru mărirea armatelor lor. Intr'un interesant și instructiv articol Uncheașul nostru a arătat îndeosebi mulțimea enormă de soldați căzuți în războaiele pe cari în aceste din urmă decenii le-a provocat cancelarul de fer, și sumele de bani, tot așa de înspăimântătoare, ce s'au cheltuit cu războaiele.

Cât de uriaș a fost priutul Bismarck și ori-cât de mult trebuie să se cuprindă admirarea în fața faptelor sale politice și a geniului său mare, totuși pare-că te încearcă un felu de oroare când te gândești la abuzele ce a curs pe urma voinții lui de fer. Istorieii îl scuza însă, spunând, că nu se putea altfelu, că nu numai în interesul Germaniei a trebuit să schimbe harta Europei, ci chiar pentru a garanta o pace mai îndelungată.

Dovada despre aceasta, spun aderenții decedatului cancelar, este împrejurarea, că aureola și trecerea mare ce și-a câștigat Germania în urma glorioaselor sale războaie Bismarck nu le-a folosit pentru a distruge nici un stat, ci a căutat să încheie alianțe, cari sunt chezașa cea mai sigură a durabilității păcii europene. Se remarcă apoi rolul împăciuitoriu pe care l'a jucat Bismarck întotdeauna când, după 1871, pacea Europei era amenințată. Chiar la retrocedarea Basarabiei s'ar fi învoit tocmai pentru-că, așa zicea, Rusia ar fi capabilă să provoace o nouă conflagrațiune pentru stăpânirea Prutului și a guri Dunării.

Dacă vine acum Țarul și pledează pentru desarmarea care fatal are să ducă statele la ruină financiară, e o dovadă, că nu numai prevede de-astrul spre care grăbesc, poate nevoind, toate statele europene, dar' că Rusia este și mulțumită cu actualele sale frontiere. Se înțelege: despre România nu s'ar pute afirma acelaș lucru. Dar' în fine România este stat mic și nu apasă în cumpăna Europei cu greutate decisivă. E vorba însă că manifestul pentru pace al Țarului a fost primit cu răceala cea mai mare chiar de amicii cei mai înfocați ai Rusiei. Francezii nu vor să audă despre desarmare. Noi n'am jertfit miliarde pentru-ca într'o bună dimineață să zicem că n'asteptăm nici un folos nici dela armata noastră nici din simpatia ce am acordat Rușilor. Frontiera noastră este știrbită, — așa scriu toate ziarele franceze. Chiar și cele oficioase au primit cu o răceală rădădită propunerea Țarului. Așa că de unde până eri alaltăeri despre Aliația și Lorena abia se mai vorbea, acum presa franceză eară a deschis discuția asupra acestei „rane sângerande“ a Franței. Presa germană desigur va replica, — și eată: primul rezultat al manifestului de pace al Țarului Nicolae este un crâncen războiu — deocamdată numai cu condeiul.

Al doilea rezultat sigur este apoi o răcire între Francezi și Ruși. Deja unele ziare franceze scriu că li este ușor Țarului a propune desarmarea: el are un imperiu imens, până ce Franța are frați în robie. Ba unele însinuă că Țarul ar fi înțeleș cu Germania și Austria, căror, se înțelege, le vine la socoteală desarmarea, căci ele după toate drepturile din lume n'ar fi menite de cât cel mult să se apere, revendicări nu pot să aibă!

Eată deci o mare pedecă în calea realizării propunerii Țarului.

Propunerea în sine rămâne însă, ori-ce s'ar întâmpla, epocală. Pentru-că chiar dacă secolul acesta nu s'ar pute sfârși prin decretarea păcii în toată Europa, și atunci istoria va trebui să înregistreze ca un mare eveniment faptul, că împăratul celei mai mari împărății din Europa a venit și a propus desarmarea, pe de o parte pentru a nu mai silul popoarele la jertfa nimicitoare, pe de altă parte, pentru a face cu puțință adevăratul progres, care numai într'o epocă de pace îndelungată este cu puțință.

Să se țină apoi în evidență, că actualul Țar al Rusiei este încă foarte tânăr, și ce n'ar pute să realizeze azi ori mâne, va realiza poimâne. El e menit, la toată întâmplarea, să exercite influință și asupra lucrurilor ce se vor întâmpla în veacul viitoriu. Și cine poate tagădui, că în urma influinței Țarului, care are nu numai putere mare, dar' legături cu toate curțile europene și o diplomație iscusită, multe se pot schimba în Europa — chiar și în contra voinței Francezilor.

Toate aceste, se înțelege, admitând că propunerea Țarului este absolut sinceră. Sunt adevă unii, cari manifestă îndoială și zic că întreaga afacere nu țintește decât la un singur lucru: să profite Rusiei în timp! Marele imperiu, după-cum se știe, este adevă foarte angajat în Asia, unde interese mari li reclamă și toate sursele financiare și întreaga preocupare. Chiar pentru Europa, nu este încă deplin echipat. Un congres care să discute deci pacea generală, i-ar da răgaz să se prepare pentru toate eventualitățile și la tot cazul ar mai scăde din atitudinea dușmănoasă pe care Engliera o manifestă azi față de Rusia.

Viitorul cel mai apropiat ne va arăta de altfel și gradul de sinceritate a Țarului și dacă propunerea lui are șanse de reușită. Fapt e, că presa lumii întregi li face o bună primire și noi Românii n'am avé și noi de cât să ne bucurăm dacă pe base drepte și echitabile s'ar face o pace generală și mai ales dacă un congres de felu acesta ar pute să influențeze să ni-se dea pace și în relațiunile cu hegemonii nostri.

Congresul bisericesc sârbesc. Vice-președintele congresului bisericesc-național sârbesc, baronul Jivković, văzând că patriarhul Branković nu se interesează și nu se îngrijește, ca congresul să fie redeschis, convoacă printr'o măduvoasă și însuflețită scrisoare, publicată în toate foile sârbești, pe toți membrii congresuali la o conferință ce se va ține în Novi-Sad, la 6/18 Septembrie.

Celor-ce nu știu, amintim, că baronul Jivković este un moșneag de 80 ani, cu omăt pe cap, dar' cu foc vulcanic în inimă. Cetitul scrisoarei lui e în stare a înfăcra pe tineri și bătrâni, așa e de atrăgătoare și îndemnătoare.

Pactul. Dintre enunțatiunile apărute după publicarea comunicatului din „Wiener Abendpost“, cea mai de însemnat este o scrisoare din Viena ce o publică arhiepiscopul „Prager Abendblatt“. Vorbind adevă de rezultatul conferențelor între ministrii celor două jumătăți ale monarhiei, zice despre el, că este „de importanță fundamentală“, căci se exprimă prin vorba: „menținerea unității economice a monarhiei“.

„Și de atunci foile „independiste“ strigă la „trădare“ și la „călcarea cuvântului de onoare“, — se înțelege tot numai cu scop de a arunca praf în ochii publicului naiv patriotic, să-l înșele să nu observe, că și ele, foile toate, până la cele mai radicale sunt cumpărate de Bánffy: pe pagina I. tună și fulgeră ca pe scena teatrului cu colofoniu și tinichea; ear' pe a II-a etc., sperie lumea patriotică cu stafia, că Austria vrea să nimicească Ungaria prin despărțire.

Eată cum și-a arangiat jocul și piesa de teatru „caporalul de panduri al țării“.

Earăși conjurația din Karlsbad

„P. Lloyd“-ul din 3 c. earăși a căpătat un comunicat de la oficina Jeszenszky și anume de următorul caprins:

„Mai deunăzi și ziarul nostru a luat notiță de alianța, pe care au încheiat-o naționalitățile din Ungaria și Austria în interesul federalismului contra dualismului (subliniat de „P. Lloyd“) și peste tot în primul rând contra națiunei ungare (!? R. „Tr. P.“) Această desvélire a presei ungare a produs o alarmă extra-ordinară (cum mințeste pe „zevezcii culturale“ oficina Jeszenszki. R. „Tr. P.“) în foile austriace și ale naționalităților; ear' acestora din urmă li-s'a întâmplat ciudătenia, că în general au tăgăduit complotul, admitând însă unele amănunte ca adevărate. Așa scrie „Vossische Zeitung“ într'o telegramă inspirată din București următoarele:

Membrii din prezidiul Ligii culturale, precum și conducătorii Românilor transilvăneni, cari trăiesc aici, declară știrile sensaționale ale foilor ungare (!) despre o „conjurație contra statului ungar“ ca absolute scornituri. În Karlsbad s'au ținut numai niște convorbiri cu totul întâmplătoare, în cari s'a stabilit înțelegerea, ca popoarele nomaghiare din Ungaria să-și întocmească agitația pe cât se poate după un plan comun. Dar' asemenea propuneri au fost făcute deja acum câțiva ani și nimeni dintré cei-ce luau parte nu s'au gândit vre-odată, că o astfel de agitațiune ar pute lua forma revoluționară.

„Această comunicare telegrafică — continuă „P. Lloyd“, — care fără îndoială a fost inspirată de bărbați conducători ai Ligii, admite într'un chip hotărât, că con-

ducătorii naționalităților într'adevăr au stabilit, în Karlsbad, planul unei acțiuni comune. Mai deunăzi earăși un bărbat conducător al naționalităților, pe care publicațiunile din foile ungare l'indemnă la o declarație, a admis că naționalitățile din Ungaria au căpătat din Viena un semn pentru a pune la cale o acțiune comună și paralelă mergătoare cu mișcarea federalistică din Austria.

„Spre întregirea acestei mărturisiri vom aminti numai atăta, că în cercurile conducătorilor Românilor din sudul Ungariei circula din mână în mână o scrisoare a unui conducător ceh-tiner, în care se pot ceti următoarele:

Din acest motiv, partidul nostru a hotărât a înființa o Ligă a popoarelor asuprite (subliniat de „P. Lloyd“). Noi primim ca lucru sigur, că Românii vor merge cu noi“.

Dacă n'am ști ce scop urmăresc aceste fantasii și scornituri ale atelierului Jeszenszky, numai bucura ne-am pute de tot ce „desvêlesc“ foile ungare. Păcat și durere, că nu-i așa, că toate le virește oficina de minciuni numai pentru a spăria pe „zevezcii culturale“, spre a-i face să nu facă greutăți hulpoifului mustăcios, poreclit și „caporalul de panduri al țării“, când acesta va trebui să se justifice înaintea Dietei de modul cum și-a ținut „cuvântul“ de onoare față cu „mégis hunczut a német“.

Eată scopul unic al tuturor desvélirilor de „conjurațiuni din Karlsbad“, de „conjurațiuni puse la cale de Ligă“ ori de niscăiva „conducători“.

Sărmanii „a civilizáció balekjai“, cum ar zice foaia lui Bartha Miklós.

DIN ROMANIA

A. S. R. Principele Ferdinand, dimpreună cu ministrul Ioan. I. Brătianu și suita au sosit Sâmbăta trecută la frontiera de la Păiniși, de unde va merge la T. Jiu. A. S. R. va cerceta și Baia de Aramă, carea este proprietatea deputatului Vernescu, care s'a întors de la Viena, ca să primească pe augustul său oaspe.

Oficierii români, cari se află atașați pe la regimentul Austro-Ungariei, se vor întoarce în România după manevrele de la Buziaș. Ministrul de războiu va trimite în locul lor alți oficeri.

Pe soclul monumentului lui Tudor Vladimirescu din T. Jiu a fost săpată următoarea inscripțiune. *Bidicat'a România recunoșcătoare acest monument în zilele Regelui Carol I spre vecinică amintire a Domnului Tudor, înainte mergătorul renașterii naționale, căzut pentru patrie și neam de mâna dușmanului în 1821.*

Duminea viitoare, 30 August, fiind aniversarea luării Griviței, se va cânta obiceiul Te-Deum, cu paradă militară, la biserică din Dealul-Spirei din București.

Din Bucovina.

Marția trecută s'a întrunit pentru prima dată Comitetul Național, în noua sa organizațiune. La aceasta ședință au participat

Bibliografie.

„Gramatica Română“ pentru învățământul secundar de Ioan Petran, profesor. Partea I. Sintaxa. Arad. Editura autorului. Se poate căpăta și la administrația „Tribuna Poporului.“

„Manual complet de Agricultură rațională.“ de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala centrală de agricultură dela Ferăstrău și la Seminarul Nifon Mitropolitul, pentru usul școalelor speciale secundare și superioare de agricultură, Seminarii, școale normale, studii particulare și de consultat pentru agricultorii practici.

Cartea a fost aprobată de Ministeriul Agriculturii, Comerțului, Industriei și Domeniilor, și subvenționată de Asociațiunea transilvană pentru literatură română și cultură poporului român din Sibiu, de Reuniunea agricolă a comitatului Făgăraș, și numeroase alte societăți științifice și economice.

Lucrarea cuprinde 4 părți:

Partea I. *Agrologia* sau agricultura generală — 33 coale de tipariu având 217 figuri intercalate în text. Costă 5 coroane sau 7 lei.

Partea II. *Fitotechnia* sau cultura specială a plantelor, dimpreună cu Fânatele și pășunile — 38 coale de tipariu cu 202 figuri în text, costă 10 lei sau 8 coroane.

Partea a III. *Zootechnia* sau cultura vitelor, dimpreună cu nutrițiunea vitelor, industria lăptăriilor și cunoașterea lânii, peste 30 coale de tipariu, cu vr'o 200 figuri în text, diferite rase și specii de vite domestice copiate după natură, (Se află sub tipariu și va apăre până la finele anului) costă 10 lei sau 8 coroane.

Partea a IV. *Economia rurală* (va apăre mai târziu).

Cartea este în 4 volume mari deosebite, formând însă un singur tot și cuprinzând tot ceea ce privește agricultura, atât din punct de vedere științific, cât și practic, este scrisă într'un limbaj ușor, popular, cu terminii culeși din însuși graiul poporului

agricultor. Ea se deosebește în mod esențial de produsele literare similare, apărute până acum în limba română, prin varietatea și cuprinsul ei, căci este cea dintâi carte de specialitate care ia concurența cu cele mai bune lucrări germane și franceze. Toate societățile literare naționale și Revistele de specialitate au recunoscut unanim valoarea ei.

Ea umple un mare gol în literatura română de specialitate și n'ar trebui să lipsească de pe masa nici unui agricultor practic, mare și mic, cum nici din Bibliotecile școlare și ale Reuniunilor culturale și economice. Prețul, față cu sacrificiile făcute de autor în adunarea materialului și munca depusă, este moderat.

„Treizeci de ani de domnie ai Regelui Carol I. Cuvântări și acte. Vol. I. 1866—1880. Volumul I. 1881—1896. Edițiunea academiei Române. București 1897.

„Biblioteca Noastră“ de sub direcțiunea dlui Enea Hodoș profesor în Caransebeș apare în fiecare lună.

Numerale apărute până acum sunt: Nr. 1. S. Secula, „Realități și Visări“, novelete. — Nr. 2. Iosif Bălan, „Iancu de Hunyad“, cerc. istorică. — Nr. 3. și 4. G. Coșbuc, „Versuri și Proză“. — Nr. 5. Gr. Alexandrescu, „Fabule alese“. — Nr. 6. N. Macovișteanu, „Dela Sate“, piesă teatrală. — Nr. 7. Zotti Hodoș, „Intocmai!“ comedie. Nr. 8—9 O. G. Lecca, „Istoria Țigănilor“. Nr. 10 E. Hodoș, „Convorbiri pedagogice“. Nr. 11—12 E. Hodoș, „Căntece Bănășene“, cu un răspuns profesorului Dr. G. Weigand

Bibliografii: a apărut și se află de vânzare la administrația „Tribunei Poporului“ și la autor „Vieritul“ de Petru Vancu învățător în Măderat p. u. Pancota, cu prețul 60 cr. O carte foarte instructivă pentru economii ce se ocupă cu vieritul, pe care o recomandăm cu plăcere.

„Acte și documente relative la Istoria Renașterii României, publicate de Dimitrie A. Sturdza. București. 1888—1896. Tipografia „Carol Göbl. Cuprinde:

Volumul I 1) Tractatele dintre Principatele Române și Turcia. 2) Tractatele dintre Principatele Române și Rusia. 3) Tractatele dintre Turcia și Austria. 4) Tractatele dintre Turcia și România. 5) Tractate și acte dintre Puterile Europene relative la Poarta Otomană și Principatele Române.

Volumul II. Acte și documente dela 1844 până la încheierea Tractatului de Paris din 30 Martie 1856.

Volumul III: Broșuri relative la situațiunea Principatelor Române după tractatul de Paris.

Volumul IV: Acte și documente dela 1 Martie până la 30 Iunie 1857.

Volumul V: Acte și documente dela 1 Iulie până la 31 Decembrie 1857.

Volumul VI: Partea I: Procesele verbale ale Adunării ad-hoc a Moldovei, dela 29 Septembrie, până la 21 Decembrie 1858. Partea II: Procesele verbale ale adunării ad-hoc a Munteniei dela 10 Septembrie până la 10 Decembrie 1857 (Divanul ad-hoc dela 1857 și Comisiunea Europeană din 1856—1858 până la înălțarea lui Alexandru Ion pe tronul Principatelor-Unite în anul 1859.

A apărut: Manual de agricultură Rațională. Fitotechnia sau cultura specială a plantelor, pentru usul școalelor secundare speciale și superioare de agricultură, învățământul particular și de consultat pentru agricultorii practici, de Dr. George Maior profesor de agricultură la școala centrală de agricultură de la Ferăstrău și la seminarul Nifon Mitropolitul.

O carte foarte instructivă pentru oricare agricultor, cu 202 figuri intercalate în text.

O recomandăm economilor noștri ca o de mare folos. Editura proprie a autorului.

A apărut!!

și se află de vânzare la administr. „Tribuna Poporului“.

Lupta pentru dreptde Dr. Rudolf Ihering traducere de Teodor V. Păcățian
cu prețul de 1 fl. exemplarul plus porto postal.

Administrația

„TRIBUNA POPORULUI“

Se primesc comande pentru următoarele lucrări:

Circulare și prețuri-curente
NOTE

OPURI ȘI BROȘURI

Strada Aulich Nr. 1.

Tipografia „Tribuna Poporului“ A. P. Barcianu Arad

Strada Aulich Nr. 1.

Diferite tipărituri pentru bănci
PLICURI

Invitări, cărți de vizită, anunțuri funebre

Prețuri foarte moderate.

Ori-ce comande se efectuează prompt.